

CENA BRONISLAVY MÜLLEROVEJ

Program pre Českú a Slovenskú republiku

Zmysel programu

Súťaž pripomína zásluhy žien a mužov - málo známych a dnes už takmer bezmenných, ktorí sa podieľali na tvorbe, technickej produkcii, reprodukcii a distribúcii nepovolených tlačovín (tzv. samizdatu) v dobe neslobody v rokoch 1948 - 1989.

Komu je program určený

Súťaž je určená pre študentov stredných škôl.

Prihláška do súťaže

Prihláška obsahuje ako prílohu (v jednom súbore PDF, v celkovom rozsahu do 10 normostrán) literárnu prácu, najlepšie úvahu alebo esej, na tému slobody slova, výslovne sa vzťahujúcu na nasledujúci text. (Okrem toho treba vyplniť základné údaje do webového formulára.)

K textu nepristupujte ako k sledu tvrdení, s ktorými niekedy súhlasíte, inokedy nie. Snažte sa ho čítať z perspektívy autora a predpokladajte, že ide o zmysluplný, vnútorne jednotný celok.

Nie je ľahké zabezpečiť, aby sa ľud podieľal na vláde; ešte ťažšie je poskytnúť mu skúsenosť a dať mu schopnosti, ktoré mu chýbajú k tomu, aby vládol dobre.

Priania demokracie sú premenlivé, jej sily hrubé, jej zákony nedokonalé; s tým súhlasím. Ale ak je pravda, že čoskoro by nemal existovať žiadny stredný článok medzi vládou demokracie a jarmom jedinca, nemali by sme skôr smerovať k tomu prvému, než sa dobrovoľne podriaďovať tomu druhému? A keby bolo nakoniec nevyhnutné dospieť k úplnej rovnosti, nebolo by lepšie nechať sa znivelizovať slobodou než nejakým despotom?

Tí, ktorí by sa po prečítaní tejto knihy domnievali, že keď som ju písal, mal som v úmysle navrhnúť, aby všetky národy s demokratickým zriadením napodobnili angloamerické zákony a mravy, dopúšťali by sa veľkého omylu; chytali by sa formy a nevšimli by si samu podstatu mojej myšlienky. Mojm cieľom bolo na príklade Ameriky ukázať, že zákony, a predovšetkým mravy, môžu umožniť demokratickému národu, aby zostal slobodný. Napokon, je mi vzdialené presvedčenie, že všetci musíme nasledovať príklad, ktorý poskytuje americká demokracia, a napodobňovať prostriedky, ktoré použila, aby dosiahla ciele svojho úsilia, pretože mi nie je neznáme, aký vplyv má povaha krajiny a okolnosti predchádzajúce politickému zriadeniu, a považoval by som za veľké nešťastie pre ľudský rod, keby sa mala sloboda vytvárať na všetkých miestach s rovnakými rysmi.

Myslím však, že ak sa nepodarí dosiahnuť, aby boli demokratické inštitúcie pozvoľna zavádzané a nakoniec zakotvené aj u nás, a ak sa upustí od snahy vnuknúť všetkým občanom idey a city, ktoré by ich najskôr na slobodu pripravili a nakoniec im umožnili ju užívať, nebude nezávislosť pre nikoho, ani pre buržoáziu, ani pre šľachtu, ani pre chudobných, ani pre bohatých, ale tu bude rovnaká tyrania

pre všetkých; a bojím sa, že ak sa časom nepodarí nastoliť u nás pokojnú vládu väčšiny, dospejeme skôr alebo neskôr k neobmedzenej moci jedinca.
(Alexis de Tocqueville: *Demokracie v Americe I.* Preložil V. Jochmann. Praha 1992. s. 240)

Výška ceny

Odmena vo výške 10 tis. Kč sa udeľuje najviac šiestim súťažiacim, a to bez určenia poradia. Spolu so študentmi bude ocenený aj učiteľ, ktorý prihlásenú prácu viedol, poukážkou do kníhkupectva v hodnote 1 tis. Kč.

Výber ocenených

Nadácia menuje najmenej trojčlennú komisiu, v ktorej je minimálne jeden člen Správnej rady, ktorá navrhne súťažiacich na ocenenie. O udelení cien rozhoduje Správna rada. Tomu istému študentovi môže byť cena udelená len raz.

Časový harmonogram

Vyhlásenie súťaže: 1. 7. 2021

Uzávierka žiadostí: 1. 2. 2022

Vyhlásenie výsledkov: 1. 4. 2022

Slávnostné vyhlásenie výsledkov a odovzdanie cien sa uskutoční v apríli 2022 v Brne.

Nadácia si vyhradzuje právo na ďalšie publikačné využitie súťažných prác; všetky súťažné práce budú archivované v nadácii a víťazné práce budú publikované na webovej stránke nadácie.

Kontakty

Vzdělávací nadace Jana Husa

Cihlářska 15, 602 00 Brno

Kontaktná osoba: Mgr. Jana Švábová

Telefón: +420 54 530 331 240

E-mail: jvabova@vnjh.cz alebo vnjh@vnjh.cz

Webové stránky: www.vnjh.cz